

BESTUURLIJKE SAMENVATTING

Zeewolde

Inleiding

Met de voorjaarsnota wordt elk jaar inzicht verschaft in de ontwikkeling van de lopende begroting tot en met april en wordt vooruit gekeken naar wat bekende c.q. in te schatten ontwikkelingen betekenen voor het geheel van het lopende begrotingsjaar en de komende begrotingsjaren. In deze rapportage is de begroting geactualiseerd met de meest recente informatie, waar mogelijk in samenhang met de Voorjaarsnota van het Rijk. Ook is in deze rapportage een actualisatie van het Collegeprogramma 2022-2026 opgenomen. Deze voorjaarsnota vormt daarmee een belangrijke bouwsteen op weg naar de Programmabegroting 2026-2029.

Het financieel perspectief staat onder druk

Het financieel perspectief in deze Voorjaarsnota 2025 toont een vergelijkbaar beeld als de Voorjaarsnota 2024, namelijk het ravijnjaar 2026 bestaat nog steeds. Het financieel perspectief is nadeliger geworden, met de belangrijke kanttekening hierbij dat de Meicirculaire 2025 nog niet in dit perspectief is verwerkt.

De uitkomst van de Voorjaarsnota van het Rijk lijkt namelijk enige verlichting te gaan geven voor de financiën van gemeenten. De VNG is "voorzichtig optimistisch". De financiële effecten uit de Voorjaarsnota van het Rijk worden verwerkt in de Meicirculaire 2025. Vanwege het verschijningsmoment van de Meicirculaire 2025 is het niet mogelijk om de financiële effecten in deze Voorjaarsnota 2025 te verwerken. De raad ontvangt vóór de raadsvergadering van 3 juli 2025 een raadsinformatiebrief met de uitkomsten van de Meicirculaire 2025, zodat deze informatie betrokken kan worden bij de Algemene beschouwingen. Hierdoor biedt deze voorjaarsnota nog geen volledig financieel beeld, maar wel een richtinggevend overzicht.

Kaders voor de Programmabegroting 2026-2029

De begroting dient met zo realistische (financiële) uitgangspunten opgesteld te worden. Met het vaststellen van deze voorjaarsnota stelt de raad meerdere kaders vast waarbinnen de begroting opgesteld gaat worden. Deze kaders zijn opgenomen in het onderdeel Ontwikkeling kerngegevens. Ook maakt het Meerjareninvesteringsplan onderdeel uit van deze voorjaarsnota. Hiermee worden de fundamenten gelegd voor de afwegingen die bij de opstelling van de programmabegroting aan de orde komen.

Route naar een sluitende begroting

De komende maanden wordt de Programmabegroting 2026-2029 vorm gegeven. De financiële positie in deze Voorjaarsnota 2025 is de basis voor de komende begroting. De financiën worden volledig geactualiseerd. Denk hierbij onder meer aan:

1. Salarissen gemeentepersoneel, inclusief CAO gevolgen.
2. Verwerking van prijsstijgingen op reguliere budgetten.
3. Bijdragen aan verbonden partijen op basis van hun begrotingen 2026-2029.
4. Herziening van de reguliere budgetten in het Sociaal Domein.
5. Herijking van de belastingopbrengsten.
6. Herziening van de Algemene uitkering op basis van de Meicirculaire 2025, gebaseerd op de Voorjaarsnota van het Rijk.

De financiële situatie van gemeenten, en ook die van Zeewolde, staat al jaren onder druk. Het Rijk heeft gemeenten de afgelopen jaren een aantal keren gecompenseerd, maar meestal te weinig, achteraf en incidenteel van aard. De landelijke verruiming om het vrij besteedbare deel van de Algemene reserve te zien als een structureel middel binnen de begroting blijft in de basis incidenteel van aard. Als er immers geen ruimte meer is in de Algemene reserve dan ontstaat er (weer) een gat in de begroting.

De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 24 april 2025 een pakket aan ombuigingsmaatregelen vastgesteld. Voor toekomstige begrotingen van Zeewolde blijft het uitgangspunt bestaan dat structurele kosten gedekt worden door structurele opbrengsten. Wel maakt Zeewolde gebruik van de incidentele maatregelen, zoals de € 20 miljoen die de raad bestemd heeft voor de "zachte landing". Hiermee is tijd beschikbaar om de begroting op een verantwoorde wijze om te

buigen en invulling te geven aan de taakstellingen binnen de begroting (sociaal domein en beheer openbare ruimte). Deze aanpak creëert ruimte voor zorgvuldige besluitvorming, waarbij inhoudelijke heroverwegingen gepaard gaan met financiële realiteitszin.

Vanuit de gedachte dat gemeenteschappelijke regelingen zogenoemd "verlengd lokaal bestuur" vertegenwoordigen, heeft Zeewolde alle verbonden partijen gevraagd om een bijdrage te leveren aan de ombuigingsopgave waar Zeewolde voor staat. Meerinzicht heeft een uitgebreide rapportages opgeleverd met potentiële ombuigingen. Het besluiten over deze ombuigingsopties is aan de deelnemende gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde. Colleges, raden en bestuur van Meerinzicht krijgen hierin een passende rol. In de komende periode worden deze rapportages bestuurlijk besproken en wordt duidelijk welke keuzes gezamenlijk en lokaal gemaakt kunnen worden.

Samenvattend kan gesteld worden dat er diverse, uiteenlopende, ontwikkelingen zijn die, op zijn vroegst, in de Programmabegroting 2026-2029 samenkomen. De raad wordt transparant meegenomen in deze ontwikkelingen en de keuzes die nodig zijn op weg naar een sluitende begroting. De komende maanden worden benut voor inhoudelijke heroverweging, bestuurlijke afweging en financiële doorrekening, op weg naar een realistische begroting.

